Collegebericht

Collegevergadering: 17 januari 2023

Zaaknummer	:	1157263
Team	:	Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder	:	A.M.C.E. Stam
Openbaarheid	:	Actief openbaar

ONDERWERP
Collegebericht: Afhandeling toezeggingen moties 30 km borden en Innovatieve snelheidsmaatregelen d.d. 15 september 2022.

INLEIDING
Op 5 november 2021 heeft de raad de moties ‘30 km borden’ en ‘Innovatieve snelheidsmaatregelen’ aangenomen. Naar aanleiding van de moties is onderzocht op welke wegen, vooruitlopend op de uitvoering van het WCP, eenvoudige maatregelen kunnen worden getroffen om veilig 30 km per uur af te dwingen.
Op 15 september 2022 zijn beide moties behandeld in de commissie Ruimte en is er een positieve zienswijze gegeven. Aanvullend zijn er een aantal toezeggingen gedaan. Via dit collegebericht wordt antwoord gegeven op deze toezeggingen.

1. Het college zegt toe de raad te informeren over het voorbeeld ‘Willem de Zwijgerlaan’ en het verschil in aanpak 30km-regime tussen Heemstede en Haarlem (nr. 22-17);
2. Het college zegt toe de raad te informeren over de (on)mogelijkheden om de Provinciënlaan geschikt te maken voor 30km (i.v.m. voorrangsweg) (nr. 22-18);
3. Het college zegt toe de raad te informeren over de mogelijkheden m.b.t. een beloningssysteem binnen de bebouwde kom (nr. 22-19);
4. Het college zegt toe de raad over een halfjaar terug te koppelen over de stand van zaken m.b.t. de mogelijkheden om minder hard rijgedrag te stimuleren (nr. 22-20).

BEANTWOORDING

1. Voorbeeld ‘Willem de Zwijgerlaan’ en aanpak 30 km-regime Heemstede en Haarlem

Na ambtelijk overleg met de gemeente Haarlem blijkt dat in de wijk van de Willem de Zwijgerlaan in het verleden de problematiek sluipverkeer heeft gespeeld. Dit heeft tot een uitbreiding van de 30 km per uur zone heeft geleid.

Het ging hier om het tegengaan van doorgaand verkeer vanaf de Heemsteedse Dreef via de Kleine Houtweg naar de Kamperlaan. Hiervoor heeft in 2018 het noordelijke deel van de Churchilllaan een nieuw en smaller wegprofiel voor 30 km per uur te gekregen. Hierdoor is de sluiproute door de wijk onaantrekkelijk geworden voor doorgaand verkeer.

Door de profielwijziging en nieuwe inrichting voor 30 km per uur in het noordelijke gedeelte van de Churchilllaan rijdt er enkel nog lokaal bestemmingsverkeer over de Willem de Zwijgerlaan. De verkeersintensiteiten door de gehele woonwijk liggen hierdoor lager dan voorheen. Met dit gegeven heeft de gemeente Haarlem in 2018 besloten om de gehele wijk, waaronder de Willem de Zwijgerlaan, terug te brengen naar 30 km per uur. Lokaal bestemmingsverkeer is namelijk eerder geneigd zich aan het snelheidsregime te houden in vergelijking met doorgaand sluipverkeer.

De Willem de Zwijgerlaan in Haarlem gaat hierdoor mee in eerder vastgesteld landelijk beleid om woonwijken als 30 km zones in te richten. In Heemstede is al begin deze eeuw in nagenoeg alle woonwijken een 30 km regime geïmplementeerd, veelal met nieuwe weginrichtingen en uitritten naar 50 km per uur wegen. Het WCP onderzoekt en pakt de doorgaande 50 km per uur wegen aan voor een 30 km per uur regime in het kader van ‘Het Nieuwe 30’.

Met de afhandeling van de motie 30 km borden is vooruitlopend op het WCP onderzocht of er in Heemstede 50 km wegen zijn die ook voldoen aan criteria van weinig doorgaand verkeer en al (grotendeels) voldoen aan bestaande landelijke ETW-ontwerprichtlijnen voor 30 km zones. Hieruit blijkt dat de wegen in de Verzetsheldenbuurt (o.a. W. Denijslaan en Broeder Josephlaan) en Camplaan-Oost hieraan voldoen. Met de afhandeling van de motie 30 km borden is na de positieve zienswijze vanuit de Commissie Ruimte dus ook besloten om op deze wegen (zonder profielwijziging of nieuwe inrichting) een 30 km regime in te stellen.

Binnen woonwijken met weinig doorgaand verkeer, zoals de huidige Willem de Zwijgerlaan, is er dus geen verschil tussen de aanpak voor het realiseren van een 30 km regime tussen Haarlem en Heemstede. Net als in Heemstede conformeert de gemeente Haarlem zich waar mogelijk aan de bestaande landelijke ETW-ontwerprichtlijnen voor 30 km zones in woonwijken, waaronder ‘rechts heeft voorrang’, fietsers op de rijbaan, parkeren op de rijbaan, etc. Op details kunnen wel andere keuzes gemaakt worden, waardoor ontwerpen van wegen of kruispunten in beperkte mate kunnen afwijken van de bestaande ETW-ontwerprichtlijnen.

2. Mogelijkheden om de Provinciënlaan geschikt te maken voor 30 km per uur

De Provinciënlaan is in de analyse ‘Geschikt voor 30’ in het collegebesluit ‘Afhandeling moties 30 km borden en Innovatieve snelheidsmaatregelen’ beoordeeld als redelijk geschikt. De weg is namelijk nog ingericht voor 50 km per uur. In de afgehandelde motie ‘30 km borden’ is daarom besloten deze weg vooruitlopend op het WCP niet om te borden naar 30 km per uur.

Dit betekent dat voor een 30 km per uur snelheidsregime aanpassingen aan de huidige weginrichting nodig zijn. Welke aanpassingen noodzakelijk zijn wordt momenteel voor uitvoeringstranche 2 van het WCP onderzocht. Hierbij wordt rekening gehouden met:

- het effectief inzetten van financiële middelen om kapitaalvernietiging te voorkomen;
- wanneer het laatste onderhoud op de Provinciënlaan heeft plaatsgevonden (2019);

- de ontwikkelingen omtrent ontwerprichtlijnen voor de nieuwe wegcategorie GOW30;
- de bereikbaarheid voor hulpdiensten en doorstroming van het openbaar vervoer;
- de functie van de weg (om wijken en appartementencomplexen te ontsluiten op de omliggende wegen);
- het huidige gebruik van de weg (bijv. het aandeel fietsers versus gemotoriseerd verkeer);
- hoe het verkeersgedrag (en daarmee de veiligheid) op dit moment wordt ervaren;

Uit het voorbereidende onderzoek voor uitvoeringstranche 2 van het WCP zou kunnen blijken dat er een wens of noodzaak is om de Provinciënlaan als voorrangsweg te behouden, wat vervolgens invloed heeft op de inrichting van de kruispunten. Ook kan blijken dat het verstandig is de weg te versmallen en/of verkeersdrempels toe te passen om 30 km per af te dwingen.

3. Beloningssysteem binnen de bebouwde kom

Onder een beloningssysteem wordt verstaan het financieel belonen van weggebruikers wanneer zij correct rijgedrag vertonen. Correct rijgedrag wordt bepaald door de gereden snelheid van een passerend voertuig te meten. Houd een voertuig zich aan de maximumsnelheid, dan wordt vanuit een reserve een klein bedrag vrijgemaakt voor bijvoorbeeld een maatschappelijk goed doel in de wijk. Wanneer er een klein bedrag wordt vrijgemaakt wordt dit direct via een informatiepaneel langs de weg teruggekoppeld aan de weggebruiker. Op deze wijze is het idee dat weggebruikers die zich betrokken voelen met de wijk zich beter aan de maximum snelheid houden door de financiële beloning. Deze maatregel wordt ook wel een *'feel good flitspaal'* genoemd.

Van al het verkeer wat door Heemstede rijdt, is het merendeel doorgaand verkeer. Dit verkeer geeft over het algemeen de meeste overlast en rijdt voornamelijk op de drukke 50 km per uur wegen. Denk bijvoorbeeld aan de Cruquiusweg en Heemsteedse Dreef. Op dit type wegen ligt dus de uitdaging de snelheid van het verkeer laag te houden.
Helaas voelt doorgaand verkeer zich nauwelijks verbonden met de lokale wijk, waardoor de *'feel good flitspaal'* op de doorgaande wegen in Heemstede niet als kansrijk wordt gezien. Daarnaast is de kans groot dat een weggebruiker die het informatiepaneel passeert deze niet (direct) zal begrijpen. Het eerdere collegebericht 'Innovatieve snelheidsmaatregelen' van 23 maart 2022 geeft daarom ook aan dat de '*feel good flitspaal'* als beloningssysteem niet geschikt is voor ons drukke verkeersnetwerk in Heemstede.

De inzet van de bekende smiley borden op verschillende locaties blijft in de ogen van het college een flexibele en breed inzetbare maatregel voor Heemstede om het rijgedrag positief te beïnvloeden. De boodschap van smiley borden wordt immers ook goed begrepen door verkeersdeelnemers van buiten Heemstede.

4. Terugkoppeling over een half jaar m.b.t. stimuleren van minder hard rijgedrag

Het college laat zich doorlopend informeren over nieuwe mogelijkheden op het gebied van snelheidshandhaving of weginrichting om minder hard rijgedrag te stimuleren. Indien er zich over een halfjaar nieuwe mogelijkheden aanbieden of lessen zijn getrokken geven we hiervan een terugkoppeling.

Een van de belangrijkste doelstellingen van het WCP is het zorgen voor een betere verkeersveiligheid door het afdwingen van een lagere snelheid. Dit wordt het beste afgedwongen door een nieuwe weginrichting. De investeringen vanuit het WCP maken dit mogelijk.